

Megjelenik mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj:
Egész évre 12 ft, félfévre 6 frt, évnegyedre 3 ft o. é.

Helyben előfizetheti Demjén L. és Keresztény Pál urak kereskedésében, hol egyes számok is kaphatók.

Szerkesztői szállás: belső-tordaloca 122. sz.
Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorért 6 kr s egyszerű betűtípus után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek: Helyben: a kiadóhivatalban, Demjén László könyv- és Keresztény Pál papírkereskedésében. Pesten: Zeisler M. (Királyutca 60. sz.) Bécsben: Haasenstejn és Voglert (Neuer-Markt 11. sz.) Oppeln: Alajonski (Wollzeile 22. sz.) Rudolf-Mosse off. Zeitungs-Agent (Stadt-Steinstraße 2.) Süddeutsche Annoncen Expedition Stuttg. Nyititási órák: sora után 20 kr. előleg bevétele, mellette a szerkesztőséghez címzendők. Előfizetéseket s hirdetési díjak a vidékről a szerkesztőséghez küldendők be.

Lapszemle.

A „Pesti Napló“ sokkal fontosabb eseménynek tartja a berlini találkozást, hogysem horderejét egy pillantással áttekinteni lehetne. Az eddigi hírek mind csak conjecturák, annyi bizonyos, hogy a találkozás gr. Andrassy és Bismarck politikájába egyaránt beillik, s bármely részről származott is az orosz czár bevonása, nem változtat a dolgon, sőt még inkább megerősíti a két diplomata politikájának helyességét, ha proprio motu jelen meg a czár a találkozásnál, mert azt bizonyítja, hogy a német és osztrák-magyar szövetség békés és nem agresszív természetű, honnét bármely más nagy hatalom kizártnak.

Az „Ellenőr“ elkerülhetlennek látja azon érdekellentétnek, mely a keleti barbarizmus és nyugati civilizatio között fen van, tetlegességben leendő kitérését. Németország jelen egyensúlyzó állása Európában még élesebbé tette azon ellenszenvet, melyet Oroszország az európai államalakulásokkal szemben táplál, mely ellen-szenv előbb több nyitlt háborura vezet, s e háboruban mi leszünk Oroszországgal szemben első sorban érdekelve. Andrassy gróf igen jól fogta fel a helyzetet s helyes tapintattal igyekezett a conflictsusnak (ha nem is végleg elejét venni, de lehetőleg) elhalasztását eszközölni külpolitikai actióiban. Ez elhalasztás a berlini találkozás által fog megtörténni, miért is azt, ha nem jogosít is tulzott reményekre saját érdekeinket illetőleg, mint a béke kívánatos fenntartásának műveletét kell üdvözölnünk.

A „Reform“ a török miniszterválságban új bel- és külpolitika inaugurálását látja a fényes portára nézve. A belpolitikában az ifjú török párt (Élén Zia bey fiatal és nagytehetségű férfiúval), körülbelül nyilvánította már programját, mely szerint világos, hogy reformokat sürgetnek minden irányban, modernizálni akarják az izlamot és alkotmányt kérnek a török birodalomnak. Hogy mi lesz külpolitikájuk, azt most nehéz megmondani, miután a nyugati hatalmakra nem számíthatunk, hanem hogy nem lesznek az orosz diplomácia bábjai, az igen valószínű.

Az „Ung. Lloyd“ kiemeli, hogy a szultán kibékülése az egyiptomi alkirálylyal, melynek indokai még ismeretlenek, nagy hatást gyakorolhat a keleti viszonyok alakulására és első sorban valószínűleg a kapitulatio (konzulsági törvénykezés) megszüntetésére fog vezetni Egyiptomban s később az ozmán birodalom egyéb részeiben is. Az európai lakosság érdekében a lap igen czélszerűnek véli, ha a kapitulatiok egyelőre csak Konstantinápolyra nézve töröltenek el, míg a török törvények codificatioja rendezettebb törvénykezési eljárást nem biztosít. Ez értelemben fogják hihetőleg az európai hatalmak is befolyásukat érvényesíteni.

A müncheni egyetem 400-dos ünnepe.

München, aug. 1.

A müncheni egyetem f. évi jul. 31-én ülte meg 4 százados fennállása emlékünnepét. Az ünnepélyre tömérdek idegen érkezett Münchenbe; angol és amerikai lapok külön tudósítokat küldtek.

Az ünnepély délben a vendégek fogadtatásával kezdődött az egyetem kis aulájában, melynek környéke, valamint az egyetemi épület maga a legpompásabban fel volt díszítve. Atriumában a béke és a dicsőség istenőinek óriási szobrai állottak; a lépcső első szakaszán örökzöld koszorúkkal övezett emléktáblákon az 1870-71-ki hábrubán elesett müncheni tanulók nevei vannak bevésvé.

Az aula hosszfalain pompás lobogó csoportok között 6 paizs van felagatva a német egyetemek neveivel. Déli 11-12 órakor vonultak be az aulába a küldöttök, melyek a német és az osztrák egyetemi tanárok pompás kötésű feliratait nyújtották át a müncheni egyetem magnificus rectorának. Az ünnepély délben kezdődött, a midőn Lutz cultuszminiszter előlépve, a király és a kormány nevében szerencsekívánatait, és az illető tanároknak szánt kitüntetésekét nyújtá át. Döllinger prépost megemlékezve a király elődeiék az egyetem iránt tanusított számos kegyeiről, köszönetet mondott az ősei nyomdokain haladó és a tudományos czélok előmozdítása iránt érdeklődő királynak az üzenetért és az általa küldött adományokért.

Utána az első polgármester, dr. Erhard tolmácsolá a város szerencsekívánatait, mely büszkeséggel tekint az egyetemre és érdeműs tanáira, és egyuttal a két tanács-collegium részéről egy gazdagon kiállított feliratot nyújtott át a rectornak.

A német egyetemek nevében Sybel Henrik bonni tanár üdvözlő a müncheni főiskolát.

Erre betűrendben felhívták a német és ausztriai egyetemek, melyek küldöttéi hallgatva nyújták át egymás után felirataikat.

A hollandiai, svéd és angol egyetemek nevében Müller Miksa, a művészeti akademiák, műgyetemek és tudós társaságok nevében Curtius Berlinből, a lyceumok, gymnasiumok és ipartanodák nevében Herwagen Nürnbergi rector fejeztek ki a szerencsekívánataikat.

Döllinger rövid köszönő beszéde után a fogadtatási ünnepély befejeztetett.

Erre a vendégek a két udvari színházban gyűltek össze. A nemzeti színházban „Lohengrin“-t adták. A király theatre parét rendelt és személyesen megjelent. A közönség megéltjezte. Másnapra díszmenet volt tervezve.

A „Kol. Közl.“ eredeti távsürgőnye.

Olmütz. Ferencz József ő felségét nagy kísérettel várják Olmützbe.

tén kissé lejtős, tovább pedig körülbelül 500 négysz. öl terjedelmű sík tért képez. Keleti irányában a barlang 60 öl hosszú, s itt egy sziklaomladékból álló hegy által el van zárva. A barlang alja tiszta jég, mely többnyire tükörsima és gyönyörű átlátszó, immitt-ammott buborékos, egyes üregek helyek fölött tompán visszhangzó. Teteje nem egyenlő magasságu, de a boltozat, mely 4-5, sőt több ölnyire is ér, részint kopasz mész szikla, részint gyémántszertű csillag jégkristályokkal van fedve. E kristályok a kijárást felő sürűbbek, ott az oldalfalakak is fedik; a fenyvesek pedig erős jégzuzmarához hasonlítanak. Általán véve itt a sokféle jégképződés legkülönfélébb alakjai lelhetők egymás mellett: tömör oszlopok és üres hengerek, melyek 4-5 öl magassággal s ugyanannyi kerüllettel bírnak, mintegy orgonasípkökből összerakott oszlopok, megfagyott vízuhlatagok, kagylószerűen kinyulva, óriás kardforma jégcsapok, kárpitos függönyök, spanyolfalak, kupaszlopok. Egy kristályiszta, gyönyörű képletekkel fedett jégoszlop három részre hasított a felülről csepegő víz által, mely alul vízmedenczét képez, honnan azután a víz a jégtömegben egészen négy lábnyi mély, de csak keskeny kifolyási medret készít magának.

A bejárástól dél felé tartva, a jégfal 55 foknyi szöglet alatt esik, s itt az egész jéghegy magassága szerint, a jégben megerősített 145 lépcsőn to kell menni, hogy az alsó emelet alá járjunk. Ezen jéghegy hatalmasága egyszerű, miután magasságát úgy észak, mint dél és kelet felé 15 ölnyire lehet mérni. E hatalmas jégfal képezi az alsó emelet északi határát s terjed egészen annak keleti végéig, melynek irányában mindinkább meredekbe lesz, míg végre 8 ölnyi magas függőleges állást vesz föl. Maga a jég tiszta, üvegszerűen átlátszó; függőleges lapján a vízből leülepedett finom mészpórral egy mástól világosan elválasztva felismerhetni annak egyes képződési szakait, hasonlóké mint a fatörzs évgyűrűit. Keletrre az alsó emelet egy kis odufornán kitágult jéghasadék által van határolva, melynek egyik fala ábrándosan mintegy titkoszerű búbjával van fölékesítve. E gyönyörű helyet, mely csendes elmélkedésre látszik te-

Salzburg. A német császárt a pályaudvarnál fogadták a hatóságok, a koronaherceg is átjött Berchtesgadenből. Vilmos császár és kísérete 96 szobát foglalt el a „Károly főherceg“ vendéglőben. A hotel fel volt virágozva; délben 20 teritékű ebéd a császárnál, ki fiát, a koronaherceget meglátogatta Berchtesgadenben. Ismét hírlik, hogy a mi királyunk még is eljön Salzburgba, de csak majd akkor, midőn Vilmos Gasteinből haza utazik.

Legújabb táviratok.

Bécs aug. 3. Vilmos német császár ma délután 1/2 órakor Welsbe érkezett, hol a pályaudvaron Ö Fel-sége nevében Károly Lajos főherceg által fogadtatott. Vilmos császár — a főherceg kíséretében — rövid idő-zés után tovább folytató újat Salzburgba, hová d. u. 1 1/4 órakor érkezett és a „Károly főh“ szállodában vette lakását. A pályaudvarban Vilmos császár a nagyszámú közönség által élénken üdvözöltetett. A császár holnap Berchtesgadenbe utazik a német koronaherceg látogatására, s innen hétfőn reggel Gasteinba megy.

Bécs, aug. 2. A „N. Fr. Pr.“-nek távirják Prágából, hogy az ottani czéhek előljárói a munkások mozgalmára vonatkozólag emlékiratot készítenek azon kérés-sel, hogy az a ministeriumhoz terjesztessék fel, a vég-ből, hogy az a munkások tulságos követelésének gátat vessen. E hó 15-re Smichowba általános munkás-gyülekezet van egybehíva.

Konstantinápoly, aug. 2. Essad pasa tengerészeti miniszteré nevezetett ki. Azt állítják, hogy Mustafa Fazyl pasa, Djemil pasa, Sadyk pasa és Mehemed Rusdy pasa belépnék az új kabinetbe. A lapok örömmel üdvözlik Mithad pasa kinevezését; ennek palotája előtt örömdemonstratiok voltak, mig Mahmud pasa palotája előtt a nép tüyolni kezdett. Az ifjú törökök lapjának felfüggesztése egy berátall visszavonatot; e lap szerkesztői a kormány szolgálatába lépnék.

Frankfurt, aug. 2. Vilmos császárt az összekötő pályán ma délelőtt 10 órakor haladt át a városon.

München, aug. 2. A fáklýsmentet a nagy eső daczára tegnap este megtartott, és rendkívül nagyszerű volt. Az utcákat roppant nagy embertömeg lepte el. A király az udvari palotából néze a fáklýsmentet és ezerszeres éljenzéssel üdvözöltetett.

Belgrád, aug. 1. A kormány egy bizottságot nevezett ki, melynek feladata: a polgári törvényhozás összes szabályait összegyűjteni, elkülöníteni és codificálni, valamint ezen törvények némely részének javítása végett javaslatokat tenni.

Páris, jul. 31. A kölcsönre 43. milliárd irattól alá. A suez-csatornai részvényes társulat ma tartotta közgyűlését. A jelentés constatalja, hogy a netto-tonna tartalom

helyett brutto-tonna tartalomnak megadóztatása a bevételeket 50%-val szaporítja. Az ellenzők a köbméternek alapul elfogadását kívánják a vámok beszedésénél, mely kívánat a közgyülekezetben 1410 szóval 669 ellen elvetették.

London, aug. 1. A „Times“ jelenti Santanderből jul. 31-ről, hogy a spanyol kormány 60 millió piaster kölcsön iránti törvényjavaslatot szándékszik a kortesgyűlés elé terjesztetni; ezen összeg Cuba pénzügyi helyzetének javítására lenne rendeltetve.

A francia három-milliárdos kölcsön.

Saint Goulard pénzügyminiszter a francia nemzetgyűlés julius 30-ki ülésében délután négy órakor kijelenté, hogy az aláírásnak azon időig ismert eredményei negyveneg és félezer millió frankra rugnak. Ez alkalommal a miniszter figyelemre méltó beszédet mondott.

Hangsúlyozta a bizalmat, melyet Európa tőkepenzesei Franciaország irányában táplálnak, a bizalmat a becsületességnek, a loyaltásnak s Franciaország példátlan fizető képességének kell tulajdonítani. Azután kiemeli, hogy a francia népnek van joga ismét inni jövőjében, mert a kemény tanúság, melyben részesült, megtörté hibáit, s azt senki sem tekint többé a nemzet bukása jelének. Ily nagy eseménynel szemben a miniszter szükségét érezi annak, hogy köszönetét kifejezze isten iránt, ki Franciaországot csaknem tulságosan gazdag aratásban, kegyelme legrágább zálogában részesíté.

A miniszter azután kifejtette, hogy Franciaországnak hanyatlásából történt kiemelése csak a conservatív köztársaságnak köszönhető; beszédét ekkép végezte: „Ez a köztársaság, az mely iránt a haza és a külföld legteljesebb bizalmának ilyen jelét adta, ez a köztársaság, mely híven és bizalárdan vallja az elveket, melyek a polgárosodott világnak megdönthetlen alapjait képezik. Minden tévedéseink, minden szerencsétlenségeink daczára a világ nem szűnt meg bennünk hinni, nem helyez kétséget ama nagy hivatásba, melyet a gondviselés számunkra fenntartott — ne kétkedjünk tehát önmagunk iránt, logyünk méltók hozzá az által, hogy egyetértők, hogy bölcsök, hogy türelmesek vagyunk.“ E beszéd élénk tetszésben részesült.

A kölcsön aláírásának részleteiről valóban szemkápráztató híreket veszünk. Mint jelentik Rohnemegyében 25 milliót, Strassburgban 44.331.800, Lille 26, Lyon 35, Mulhouse 22 millió, Bordeaux 18 millió, Marseille 14 millió, Colmar 14 millió, Rouen 9, Nancy 4, Metz 4.374.260, Toulouse 2 1/2, Nantes 1 millió rentét írtak alá. Meg kell jegyezni, hogy egy millió rente husz millió tóké képvisel. A külföld nem maradt hátra a jegyzések megett. Így például London maga 334, Köln 206, Frankfurt 206, Hamburg 56, Antwerpen 61, Amsterdam 52, (Hollandia összesen 169.860.655 frank rentét), Genf 23, Basel 9, Bécs 7 millió rentét írt alá.

Aránylag roppant nagy volt a részvét Belgiumban.

esetre csak ide tévedt s szerencsétlenül járt állatok maradványai. Élő állatok közül két denevér találtam, melyek épen téli állmukhoz lettek előkészületek.

A barlang harmadkori mészhégyiségben van, s hogy az egykoron még sokkal nagyobb volt, bizonyítja azon körülmény, hogy a bejárati üstől néhány száz lépésnyire kelet felé, egy körülbelül 6 holdnyi erdőterületet elfoglaló több ölnyi magas, függőleges sziklafalakkal övezett beszakadás látható, melynek sziklaomladékai a barlangban hegyet képezvén, az előnyomulást kelet felé elzárják. A barlang jegét (forrás vagy patak sehol sem lévő) csak a külső víz táplálja, s az érgyűrűkről következtetve, folytonos növekvésben van. — A hasadékszerű torkolat meredek lejárással a jégbarlangok képződésénél lényeges feltételnek látszik lenni, de hogy mely fizikai és geológiai mozzanatok kiváló közreműködésével, mikor és hogyan keletkezett az első jég, az a tudományra nézve nagy érdekltséggel bír ugyan, de a fölött hypothesiseket alkotni, fejtegetésekre bocsátkozni avatottabb s inkább szakértői tollra bízom.

Elismerésül a barlang fölfedezője nevére Ruffini barlangnak keresztellettet, s ezen neve valószínűleg meg is marad vidékünkön. Távlatbi körökre nézve a legismertebb elnevezés: dobsinai jégbarlang, miután dobsinai területen fekszik. Gömöri jégbarlang nem lehet a neve. Sziliczen is van egy jégbarlang, ámbar onél kisebbszertű; stracoznai sem, mivel nem Stracoznán, hanem a Göllnitz-völgyben fekszik, mely azonban maga hosszúra nyuló s nagy terjedelmű, tehát a helyet jellemző elnevezésére nem alkalmas. — Dobsina község gondoskodása folytán a barlang jelenleg oly állapotban van, hogy nagyobb részét nők is veszély nélkül meglátogathatják. E barlang rövid idő múlva bizonyára nemcsak a vidék látogatott kirándulási helye lesz, s nem csak Dobsina geológiai érdekességét fogja a szakember előtt is egy új kecskére egyedül s gyönyörű természeti szépségre érdekel bírand, melyet a messze földről való kélutazók is örömezt fognak meglátogatni.

Fehér Nándor.

TÁRCSA.

A dobsinai jégbarlang.

E jégbarlangot Ruffini Jenő bányász-akademikus fedezte fel. A „Természettudományi Közlöny“ 29. füzeté közli annak leírását Fehér Nándortól. Érdekesnek tartjuk ezen barlangot olvasóinkkal is megismertetni.)

Az ép oly ipardus, mint természeti szépségeiben bővelkedő Göllnitz-völgye, nem messze eredetétől, az úgynevezett „éles kőnél“ rövid tágas mellékvölgygyé öblösödik a dobsinai határban. Az innen fölemelkedő hegy éjszakai oldalán mintegy 50-60 ölnyire a völgy talpa fölött van egy sziklával övezett s részben omladékaival fedett, körülbelül 50 négyszög öl területű üst, melyből feltűnő hideg légáram omlik. Az üst legmélyebb pontja télen, nyáron jeget tartalmaz, s meredek hasadéka vezet. Ezen jéglyuk emberemlékezet óta ismeretes, de tudományos czéltól mindeddig senki sem bocsátkozott belé; egyes félnék kísérletek pedig, épen félnökségük miatt eredmény nélkül maradtak.

1870. nyáron Ruffini Jenő, végzett bányász-akademikus, más két fiatal emberrel együtt, miután puskáik tompán és soká hangzó visszhangja által nagyobb üregek jelenlétéről meggyőződtek, eltekelték magukat a lyuk vizsgálatahoz fogni. Egy erős fogantyú, nehányhosszu vas-tárgyot s több létra beszerzése után, június 15-én Ruffini bányaműcsével legelőször s nem életveszély nélkül bocsátkozott alá a kötélén az ismeretlen sötét és jéghideg mélységbe. Mihelyest talpra állhatott, két vállalkozó társa és én követtük. A szemet kápráztató látvány a szó szoros értelmében elvakított bennünket. Az ember által még sohasem tapasztalt csarnok falai ezerszeres csillámlással fogadták a gyertya világát, s minden egyes szavunkra ompa ünnepélyes hangon válaszoltak.

A barlang szája északnak fekszik, 2684 lábnyira a tenger színe fölött; iránya keletnek terjed. A barlang maga a jég által képezett két emeletből (etage) áll. A bejárástól kelet felé a barlang 6 ölnyire, 45 foknyi szöglet alatt hajlik, mire a felső emeletbe jutunk, mely elein-

hol egyedül a párisi és németalföldi bank két brüsseli és antwerpeni fiókjánál 5200 milliót, az egész országban pedig összesen 9000 milliót, irtak alá. Konstantinápoly 500, Olaszország 520 milliót irtak alá. A nagy bankárok szintén kitétek magokért. A Bleichröderház Berlinben 400, Oppenheim junior Kölnben 500, Springer bécsi párisi bankház 400 milliót irtak alá. E fényes eredményről nem jögtalanul mondja a Siécle: „Ma a francia tallérok proclamálják a köztársaságot s az európai tallérok elismerik azt.”

A hallatlan nagyságu pénzügyi árái közt a nagy bankárok igen előkelő helyet foglalnak el, de másrészt a kis tőke is rendkívül tevékeny részt vett a subscripcióban. Az aláírás első napján a megyékben a legapróbb s minden üzérkedéstől távol álló aláírások egy milliárdot, Párisban 600 milliót többet tettek s így — ha a második nap eredményeit is hozzá vesszük — a legkisebb aláírók magában Franciaországban fedezték a kívánt három milliárdot. Rendkívül sensatiót kellett Párisban az élsassi lothringiai városok aláírásának eredménye. Strassbourgan 8 1/2 millió, Metzben 2.780.000, Colmarban 1.251.000 frank rentét irtak alá. Ez összeg hétfőn roppant mérvben szaporodott s egyedül az elvesztett tartományok lakói nem az egész három milliárdot alájegyezték, szóval a városi és vidéki néptömegek épen oly bizalmat tanúsítottak Thiers conservatív köztársasága iránt, mint a külföldi kis tőke és a haute-finance.

KÜLFÖLDI HIREK.

München, aug. 2. A mai tiszteltbeli promóciónál számos tiszteltbeli tudorok lettek kinevezve, köztük Károly Tivadar herceg, Lutz és Gladstone miniszterek, Lajos herceg, Stuart Mill, Tann báróknak Sella pénzügyminiszter, Acton lord, Quetelet Brüsszelben, Braun Berlinben, Simon tanár Angliában, Brand tanár Christianiában, gróf Shaftesbury, Bischoff tanár, Pruner bey Cairobán, Oiloty tanár és Lachner főzeneigazgató stb.

A genfi békebíróóság az egyes delálli kálozások által okozott közvetlen károokra nézve legközelebb a „Floridá-t” illetőleg az amerikai igényeknek kedvező ítéletet hozott; Anglia tudniillik közel egy millió font sterlinget fizetne, miután a bíróság szerint a brit kormány által tett elővigyázati intézkedések arra nézve, hogy e kalózhajó kiindulása megakadályozassék, nem voltak ki-elégítőek. Ellenben a kisebb hajókra nézve az Anglia irányában tett követelések elutasítottak, mivel a tekintetben a brit kormányra óvatosság hiánya nem bizonyítható be.

Brüsszélből jul. 30-ról jelentik, a francia kölcsönre Belgiumban aláírt összeg, hivatalos közlés szerint 9 milliárdra megy.

Cagliari, aug. 2. Az „Avenir” című lapnak tunisi levele szerint az Erlanger féle követelés békés uton kiegyenlített, miután a német kormány kinyilatkoztatta hogy a boy javaslatát elfogadja.

Londonban a fenyegető rendőrhivatalnok strikó már el van hártva, mióta a Citybeli rendőrség fizetéseknek 5000 font st. gel felemelése megajánlatot. Legközelebb Londonban egy értekezlet tartott, melyen különösen a rendőrhivatalnokok nyugdíjazási ügy tárgyalatott. Hosszas vita után elhatározott, hogy minden rendőrhivatalnok 21 évi szolgálat után fel leendő jog-

sítva, fizetésének 2/3-át igénybe venni; már akár szükségesnek lássák is nyugdíjaztatása egészségi helyzeténél fogva, akár nem. Ezen határozat egyhangulag fogadtatott el.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, augusztus 5. 1872.

— **Erzsébet királynő** egy jól értesült bécsi lap szerint szeptember elején Budára rándul le.

— **Az 1873-ki budget** már össze van állítva. A vasuti kamatbiztosítók fedezésére a budgetben 8 millió van fölvéve; valószínű azonban, hogy ez összeg nem fog igénybe vétetni. A folyó évre 5 millió volt előirányozva; egy millió azonban meg fog maradni.

— **A pesti egyetem** építése és felszerelése Pauler miniszter gondjainak kitűnő tárgyát képezi, s a már nagyjából kész tervezet magyar egyetemünket a legjobban központosított és minden szükségletekkel ellátott a körülményeknek megfelelő intézetek közé emelendi a világon. A mi a művelődés külső eszközeit illeti, nem lesz hát semmiben hiány s e tekintetben versenyre lehetünk barmely egyetemmel, csak azután a tanerők és a tanulók szorgalma se maradjon hátra.

— **A honvédelmi miniszterium** öt évi működéséről szóló kimutatás készítése céljából az egyes osztályokhoz körrendeletet intézett. Az adatok összeállításával Asbóth János miniszteri titkár bízott meg.

— **A közös költségvetés** megállapítására a végtanácskozás múlt vasárnap tartott egy minisztertanácsban Bécsben gr. Andrássy elnöklete alatt, melynek azonban most már csak alakai jellegű volt. Azon összeg iránt, melylyel a közös költségvetés 1873-ra a múlt évit fölülmulja, úgy halljuk, hogy az 4 1/2 milliára tételhetik.

— **A hercegprímás körlevele.** Megjelent Simon János esztergomi érseknek és Magyarország hercegprímásának, a római pápa titói hivatala tárgyában kibocsátott főpásztori körlevelé. A körlevél 121 lapra terjed s könyv alakjában nyomtatott.

— **Az állami rendőrség** tanulmányozására a belügyminiszterium Ribáry osztálytanácsos urat küldte ki, a majdan előterjesztendő államrendőrségről szóló törvényjavaslásban fog tanulmányának eredménye értékesíttetni.

— **Andrássy Gyula gróf** külügyminiszter ur ez idő tájt Terebesen mulat családjá körében. Kisereke Okolicsányi és Wawrik titkárok, Péchi udvari fogalmazóból áll és mintegy 30 szolgáló személyzetből, minden feltűnés nélkül, csendben vonult be kedélyes tuskulumba s most nyugodt elvonultságban pihen. Két fővel naponként kilovagol a környékre egyéb kirándulást nem tesz. Nem rég az ott állomásozó zsidás ezred tisztai karát fogadta, kiket a látogatás alkalmával meg is marasztalt ebédre. A „N.” szerint ebédközben akként nyilatkozott a külügyminiszter, hogy két évnél tovább nem alhat jót a békéért.

— **Nemetszági népiskolák.** Nemetszágban jelenleg kerek számban 60,000 népiskola létezik, melyek 6 millió tanuló által látogattnak, úgy, hogy 1000 lakosra átlag körülbelül 150 tanuló jut, mely szám arány azonban a birodalom némely részeiben sokkal kedvezőbb; így

Braunschweig, Oldenburg, Szászország, és Thuringiában 175, Mecklenburban 166 tanuló esik 1000 lakosra, míg vannak vidékek, melyek a 150-et el nem érik.

— **Az osztrák rente** s különösen a papir-rente emelkedését a lapok élénken vitatták; e rendkívüli körülmény okát mind a külföldi piacokon tapasztalható pénzösszegekkel, mind azzal indokolták, hogy Ausztria-Magyarország hitele nagyban megszilárdult. Nem lehetetlen, hogy egy harmadik körülmény is közre játszik itt. Azt halljuk ugyanis, hogy bizalmas tárgyalások folytattnak egy nagyobb szerű pénzügyi művelet keresztülvételére, melynek tárgyaló a papir-rente szolgálja s e művelet a valuta helyreállítására vonatkozó törekvéseknek egyik előjelét képezne. Bár jó forrásból vesszük a hírt, fentartással közöljük; annyi azonban tény, hogy hosszabb idő előtt a magyar kormány részéről magán uton erre vonatkozó indítvány tételte az osztrák kormányok.

— **Kincstári erdőbirtok Erdélyben.** Hivatalos statisztikai kimutatások szerint a magyar vajda-hunyadi, szász-szebeni, topánfalvai, görgegyi, kolozsvári, borgói és fogarasi kerületekben össz. 583,614—1600 négyszög öles holdat tesznek. Ebből 521,189 hold erdőség, 30,646 hold havasok, 6,883 hold szántóföld, 10,919 hold rét és kert, 13,044 hold legelő, 136 hold szőlő és 988 hold pusztai föld. Az erdészeti gazdaságokhoz tartozik 3 fő- és 35 alhivatalnok lakház, 2 nagy zsip, 11 zuhogó, 4 gázfogó, 10 faraktár és 22 fűrészmű. Ezen kincstári birtokok mezőgazdasági részéhez tartozik 82 lakház, 60 korcsma, 88 malom, 17 pajta, 119 takarmányraktár és istálló, 3 magtár, 4 husszék, 3 sórház, 2 pálinkafőzész, 12 bolt 2 papírgyár, 1 üveggyár, 1 por-czellángyár, 1 zuzó és 2 hidvám. Ezen birtokok évenként 1,894,814 forint jövedelmeznek. A kezelési költség, adó a tőke kamatainak levonása után, mely 28%-ot tesz, az államnak 70% tiszta jövedelme 1.271,216 forint 20 krt tesz átlag tehát egy hold 2 forint 44 krt jövedelmez.

— **Megjelent új könyvek** Lauffer Vilmos könyvkiadónál Pesten.

1) „A bírósági vegrehajtókról s azok teendőiről,” eg. beillesztette Szeniczey Gusztáv. Ára 1 ft.
2) „Párisi titkok,” írta Sue Jenő, ford. többen, XII. és XIII. köt., egy kötet ára 80 kr. o. é.

— **Egy veszedelmes házalo.** Észak-Amerikában egy elegans és szerfölött udvarias házalo elfogatására adták ki a parancsot. E gavallér-házalo hajkenőcsöket, illatos olajokat kínál — szép nőknek, kiket ha egyedül vannak, szeretetre méltó módon az üveges tartalmának megszolgálására unszolja, mit' ez gyantalanul megtesz, s legott elájul. Ekkor a házalo hozzá lép s megfosztja a szép nőt legszebb díszétől, — fűreitől.

— **Házassági elválás Amerikában.** Chicagóban a házassági elválások gyakoriak, s nagy fény el és pompával ünnepeletnek meg, épen úgy, mint hajdan a lakodalmak. Egy nő minap a nevezett városban ünnepelet rendezett, melyen meghívott rokonok és barátok mind jelen voltak s szerencsekívántaik kifejezése után gazdagon megajándékozták a hölgyet.

— **A kolozsvári takarékpénztár** 1872. jul. havi üzletforgalma. Bevétel: 284. betét után 115,026 ft. Visszafejtett váltók 170,524 ft 50 kr. Visszafejtett előlegek 9930 ft. Befizetett kamatok 3054 ft 49 kr.

Külömbfélé díjak 948 ft 36 kr. Bécsi bankháztól 25,834 ft 30 kr. Allamilleték előlegek után 31 ft 85 kr. Összesen 325,349 ft 61 kr. Pénztári maradvány július 30-ról 92,790 ft 33 kr. Főösszeg 418,139 ft 94 kr. Kiadás: Visszafejtett betétek s tőkésített kamatok 155 tétel után 82,575 ft 57 kr. Betétek után kifizetett folyókamatok 20 ft 32 kr. Leszámitolt váltókra 134,940 ft. Előlegek értékpapírokra 7455 ft. 1871-ik évi osztalékra 195 ft. Kezelési költségekre 174 ft 17 kr. Tiszti fizetésekre 273 ft 32 kr. Megjelenési tiszteletdíjakra 84 ft. Értékpapírok vételére 28,480 ft 50 kr. Értékpapírok kamataira 37 ft 50 kr. Pénztáratételnél elhelyezményekre 18,000 ft. Bécsi bankházak 72,000 ft. Állami illeték előlegek után 31 ft. 85 kr. Össz. 343,967 ft. 22 kr. Pénztári maradvány Jul. 31-én 74,172 ft. 72 kr. Főösszeg 418,139 ft. 94. kr. Kolozsvárt, 1872. július hó 31-én.

Kolozsvári piac. Egy pár szép ökör 480 forint. Egy pár közepes ökör 330 forint. Egy pár szép tehén 240 forint. Egy p. közepes tehén 210 ft. Marhahús fontja 25 kr. Borjúhús fontja 20 kr. Egy p. szép disznó 230 forint. Egy p. közepes 180 forint. Egy pár súldmalac 70 forint. Disznóhús fontja 28 kr. Szalonna, nyers mázsája — forint. Szalonna, száraz mázsája 46 ft. Szalonna, füstölt fontja 48 kr. Fagygyú mázsája 25 ft — kr. Zsir, közönséges kup. 1 ft. — kr. Házjsir kup. 1 ft 10 kr. Ludzjsir kup. 1 ft 60 kr. Széna, szekere 22 ft. Szalma, szekere 14 ft. Fa, száraz hosszu öle 30 ft. Fa, száraz, rövid öle 12 ft. Nyers fa, szekere 8 ft — kr. Egy pár pulyka 5 ft — kr. Egy p. liba 3 ft 60 kr. Egy p. kappan 2 ft 50 kr. Egy p. csirke 60 kr. 5 tojás 10 kr. Deszka p. 1 ft 20 kr. Zsindely ezere 5 ft — kr.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Augustus 3-ról: 5% Metalliques 66.25. 5% Nemzeti kölcsön 72.40. 1860-diki államkölcsön 103.40. Bankrészevények 85.2. Hitelrészevények 3.25. London 110. 45. Ezüst 108.10. Cs. kir. arany 5.30. Napoleonor 8.82.

Földterhermentesítési kötvények: Magyar 81.75. Temesi 82. Erdélyi 80.25. Horv.-Slavon 83.50.

Felölös szerkesztő: **Sándor János.**

NYILTTÉR.

[6—20]

Titkos betegségeket
és
tehetetlenséget
(elgyengült férfierőt)

gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker biztosítása mellett

HANDLER MÓR

orvos- és sebész tudor, szülész és szemész.

Rendel naponként: délelőtt 11 órától 1-ig és délután 3 órától 5-ig.

Lakik Pesten, Lipót-város, nádorutcza 13. szám, 1-ső emelet 14. sz.

Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik.

17,824 Sz. 3986 1872. 1—3 (520)
Pályázat.
Az alólt magy. kir. pénzügyi igazgatóság területén egy **IV. osztályú adó-ellenőri állomás** 840 ft fizetéssel, 100 ft lakpénzzel és esleleges előléptetés fölytán egy **V. vagy VI.-od osztályú adó-ellenőri állomás** 780 vagy 720 ft fizetéssel és 100 ft lakpénzzel, vagy pedig egy **IV., V., VI. vagy VII.-od osztályú adó-fizető állomás** 800, 700, 600 vagy 480 ft fizetéssel és 100 ft lakpénzzel, a fizetés két harmadával felőli úszti biztosíték letételének kötelezettsége mellett be-töltendő.

Pályázók a hivatalos magyar és azon-kivül a német vagy román nyelvbeni jártas-ságokat, továbbá a számviteli és pénzké-zelési képzettségüket igazoló-, végleg adó-hivatali vizsgáló letelteli bizonylatokkal fel-szerelt kérvényeket ezen m. kir. pénzügyi igazgatóságokhoz **három hét** alatt benyújthatják.
Nagy-Szeben, 1872. jul. 21-én.
ELADÓ.
(518)
2—3
A néhai Mikó Lőrincz hagyatékához tartozó következő lekövetészek:
1. Kül-középutca végében levő egy 12 hold területű kaszáló.
2. Ugyanott egy szántó.
3. K-farkasutca végében egy szántó.
4. Felső-kövespadon két szántó.
5. Kajánóvölgy elején egy szántó.
6. A Nádasmentén a vasuti-indóházhoz közel 8 db szántó.
Értekezhetni **Gyulai Lászlóval**, a Széchenyi-téri házájánál (448. sz. a.)

A Szerecsen-gyógyiszertár által Mainzban ingyen kapható Dr. Sampson tudomá-nyos értekezése a
Coca-labdacsok I., II. és III.
használatára felől. (1 doboz 2 ft, 6 doboz 10 ft o. é. porosz gyógyszer-díjszab.) a **félegz-** és **emésztő-szervek** és **idegrendszer** beteg-ségei, valamint általános- és különös **gyenge-ségi állapot** ellen, úgy az indiánok hűres általános szeró, a **coca-nak Peruból**, kitűnő tulajdonságai felől. 12—20 [455]

3—3 **ELADÓ** (517)
bányakö.
A szamosfalvi határon Kolozsvár, Pata s Györgyfalva határai szomszéd-ságában eladó bányakö a legillendőbb áron.
Értekezhetni: Kolozsvárt, **buzsá-ut-cza 91 szám** alatt.

GUGGENBERGER PÁL-féle

üzletben

főtér, báró Radák-ház

már több hét óta folytatott s a folyó július hó 15-ig tartani határozott

végeladás

annyira magára vonta a t. cz. közönség figyelmét, hogy azt még **f. év augusztus 10-ig meg-hosszabbítani** a tömeges látogatás folytán szükségesnek mutatkozott.

E visszavonhatlan utolsó határnapig tehát a

végeladás

az eddigi előnyös árak mellett folytattni fog, s a t. közönségnek így alkalom van nyujtva szükségeit a legkedvezőbb feltételek mellett fedezhetni.

Különösen vidéki kereskedő urak találnak ott árukészleteik beszerzésére ritka előnyös forrást.

10—10 (504)

Ny. Gáman János örököseinél Kolozsvárt.

WIENER COMMISSIONS-BANK

tőzsdé-ügyszobája és váltóirodája

Schothenring 18.

átvesz bármivel nevezhető bank-, váltó- és tőzsdé-üzletet.
Megrendeléseket a helybeli piacról s a vidékről igen gyorsan, szilárdin és pontosan teljesítenek, s a tőzsdé-ügyszobá által megvásárolt értékpapírokra és valúakra, tekintettel a pénzpiaczi időnkénti állására, a legújányosh feltételek mellett adatik előleg.
Az üzlethelyiségek reggel 9-től este 6 óráig szakadatlanul nyitva vannak a közönség számára. 12—15 [494]